

HET THEATERFESTIVAL 2006
JURYRAPPORT

HET THEATERFESTIVAL 2006
ANTWERPEN 24/08 – 02/09/2006

JURYRAPPORT THEATER VOOR VOLWASSENEN
JURYRAPPORT JEUGDTHEATER

Juryrapport jeugdtheater: **Veerle Anthonis, Tuur Devens, Machteld Geudens, Liv Laveyne, Hans Lenders, Gerhard Verfaillie**
Juryrapport theater voor volwassenen: **Mesut Arslan, René van der Pluijm, Michel Price**
eindredactie **Ann De Block** . vormgeving **Patrick Florin**

THEATER VOOR VOLWASSENEN

Inleiding

Na curator Cis Bierinckx werd de selectie van Het Theaterfestival 2006 overgedragen aan een driekoppige jury. Deze Vlaams-Nederlandse jury onderzocht een jaar lang intensief het theaterlandschap in Vlaanderen en Nederland.

Mesut Arslan is regisseur van Theater Onderhetvel en artistiek leider van Kunstenfestival 0090, René van der Pluijm is programmeur van muziekcentrum De Oosterpoort en Stadsschouwburg Groningen en Michel Price is de coördinator van Het Theaterfestival.

De volgende voorstellingen werden door hen als belangwekkend ervaren:

- **Au nom du père** van Toneelgroep Ceremonia & Toneelhuis
- **Oorlog** van Theater Zuidpool
- **Hersenschimmen** van ro theater
- **Platform** van NTGent
- **Hoop** van Toneelhuis & STUK
- **Fimosis** van Theater Antigone
- **Rollende Road Show** van Wunderbaum
- **Opening Night** van Toneelgroep Amsterdam & NTGent

AU NOM DU PÈRE

TONEELGROEP CEREMONIA & TONEELHUIS

Triphon Muys zit met een onvervulde kindwens, en dat maakt hem gek. Hij staat om de haverklap bij dokter Goderis, gedraagt zich tiranniek en zoekt zijn geluk bij zijn minnares Pampoezeken. Wanneer 'klein Rogeetsjen' van de eerste keer zijn lief zwanger maakt, slaan bij Triphon alle stoppen door. Hij geeft zijn vrouw Quintine nog een allerlaatste kans: of ze wordt bevrucht, of hij vermoordt haar. Wat Triphon echter niet weet, is dat zijn echtgenote al drie weken in verwachting is. Het ongeboren kind is de alwetende getuige van dit aangrijpende maar o zo herkenbare gezinsdrama.

tekst **Eric De Volder** . regie **Eric De Volder** . spel **Mariken Bijnen, Leen De Veirman, Veerle Eyckermans, Lorenza Goos, Johan Knuts, Els Leysen, Kristin Mertens, Ineke Nijssen, Thomas Ryckewaert, Peter Seynaeve, Hendrik-Hein Van Doorn, Jonas Van Geel, Isabelle Van Hecke, Benjamin Van Torhout**

www.toneelhuis.be . www.toneelgroepceremonia.be

Wat zegt de jury?

Iemand neemt verf en begint te schilderen op een canvas. Zo'n persoon noemen we een schilder. Wat Eric De Volder en zijn ploeg doen, is niets minder dan schilderen op een scène. Met tekst, belichting, klank, grime en choreografie creëren ze de wereld van de kleine mens. Het is verbijsterend dat de personages, die in hun handelen zo ver van ons af staan, ons toch zo nabij lijken. Van de voorstelling gaat een haast fysieke aantrekkingskracht uit. Zorgvuldig gecomponeerd stuwt ze de toeschouwer voort naar een onvergetelijk slotbeeld.

THEATER VOOR VOLWASSENEN - DE SELECTIE

OORLOG

THEATER ZUIDPOOL

Een doodgewaande vader en echtgenoot keert na de oorlog terug naar huis. Hij wil dat alles weer wordt zoals vroeger. Onmogelijk, want niemand komt ongeschonden uit een oorlog. Ook niet zij die thuisblijven. Maar vader is blind - letterlijk en figuurlijk: hij ziet niet dat onherstelbare schade is aangericht en dat elke vorm van beschaving is weggevreten. Zijn vrouw heeft een verhouding met zijn broer, zijn 15-jarige dochter prostitueert zich en zijn 11-jarige dochter erkent hem enkel op bevel. Wat volgt, is een bikkelharde confrontatie die de gezinsleden nog verder uit elkaar drijft.

tekst naar **Lars Norén** . van en met **Jan Bijvoet, Jorgen Cassier, Sofie Declair, Kaat Hellings, Marianne Loots, Koen Van Kaam** . vertaling **Karst Woudstra**
scenografie **Frans De Meyer** . lichtontwerp **Jan Van Hove**

www.zuidpool.be

Wat zegt de jury?

Kan je de oorlog en zijn verwoestende effecten op het (gezins-) leven anders uitdrukken dan op een kaal speelvlak? Theater krijgt zijn adem van de acteurs. Met hun sober en helder spel overstijgen ze het gegeven 'oorlog'. Hier is geen plaats voor afstandelijk becommentariërend acteren, alleen voor doorleefd acteren. Het gaat plots ook over de oorlog van ons, over ons mens zijn. Kan dat anders dan in het koude licht van enkele strakke rijen spots? 'Oorlog' toont de complexiteit van de mens: hoe die onder extreme omstandigheden verandert, en toch ook niet, want verlangens blijven levend, oorlog of niet.

© Raymond Mallentjer

HERSENSCHIMMEN

RO THEATER

'Hersenschimmen' van PC Hooftprijswinnaar J. Bernlef is een ontroerend relaas over dementie. Over de ziekte die als een dief in de nacht het leven van een persoon vernietigt.

Want wie zijn we nog als we ons niet meer herinneren wie we waren? Bij aanvang lijkt het alsof hoofdpersonage Maarten Klein alles niet meer evengoed kan onthouden, maar al snel gaat het van kwaad naar erger. Maarten verwacht heden en verleden, herkent bijwijlen zijn eigen vrouw niet meer en raakt steeds meer bevangen in een wirwar van gedachten. Maartens tragische lot spaart zijn echtgenote Vera niet: zij moet verdrietig en machteloos toezien hoe haar geliefde man verder en verder van haar verwijderd raakt.

tekst naar **J. Bernlef** . regie **Guy Cassiers** . spel **Sanneke Bos, Guus Dam, Katelijne Damen, Marc De Corte, Joop Keesmaat**

www.rotheater.nl

Wat zegt de jury?

Als afscheidsgroet aan het ro theater geeft Guy Cassiers een demonstratie van de theatertaal die hij de voorbije jaren opbouwde. Een zoektocht om ook kleine belevenissen op een groot podium te brengen, zonder aan intensiteit in te boeten. Het sterke en subtiele acteespel van Joop Keesmaat en Katelijne Damen, en het zorgvuldig gebruik van beeldprojectie en geluidsversterking zorgen voor een grote nabijheid van en inleving in de personages. In 'Hersenschimmen' ervaar je twee voortdurend in elkaar kantelende werelden, die van het bewuste en die van het onbewuste leven van ziel en lichaam.

THEATER VOOR VOLWASSENEN - DE SELECTIE

PLATFORM NTGENT

Cultuurambtenaar Michel en zakenvrouw Valérie ontmoeten elkaar tijdens een groepsreis in Thailand. Terug thuis beginnen de twee Parijzenaars een relatie die ontluikt vanuit seksuele aantrekkingskracht, maar uitbloeit tot oprechte liefde. Geïnspireerd door eigen ervaringen en inspelend op de wet van vraag en aanbod, starten ze een business in sekstoerisme op. Eldorado Aphrodite is de utopische plek waar westerlingen hun seksuele fantasieën kunnen botvieren, arme inwoners geld kunnen verdienen en Michel en Valérie echt één kunnen zijn. Een win-winsituatie, tot het terrorisme toeslaat.

tekst naar **Michel Houellebecq** . regie **Johan Simons** . spel **Wine Dierickx, Els Dottermans, Maartje Remmers, Steven Van Watermeulen, Oscar Van Rompay, Ward Weemhoff**

www.ntgent.be

Wat zegt de jury?

Van impact gesproken... De voorstelling begint met een smak en laat je niet meer los. Dat dankt ze onder meer aan het acteerwerk, aan het verhaal dat als een lange flashback verteld wordt en aan de kritische kijk op de wereld. Zowel de westerse hang naar genot en bezit als het religieuze fanatisme worden scherp gehekeld; beide maken de mens tot instrument. Daartegenover staat de oprechte liefde van de hoofdpersonages, voortreffelijk gespeeld door Steven Van Watermeulen en Els Dottermans. Volkomen geloofwaardig tonen ze een verliefd stel dat, zonder enige scrupule, de seksuele honger en de armoede uitbuit. Zo complex zit een mens in elkaar: verheven gevoelens en plat winstbejag sluiten elkaar niet uit.

THEATER VOOR VOLWASSENEN - DE SELECTIE

Hoop

TONEELHUIS & STUK

De minutenlange duisternis aan het begin van de voorstelling zet de poort open naar een grimmige collage van kille, rauwe fragmenten over hopeloze ellende. Een brullende motor, een tergend gezoem. Uit het zwarte gat komt een frêle meisje in een kort wit kleedje. Verkrampt rakelt ze situaties uit het verleden op. Ze braakt schrijnende herinneringen uit aan een demente moeder die al lang dood is, maar niet vergeten. Als een demon die ze niet kan of wil bezweren. Het getraumatiseerde kind kan zich niet losmaken van degene die haar gemaakt en gekraakt heeft.

van en met **Abke Haring** . scenografie **Jean-Bernard Koeman** . geluid **Senjan Jansen**

www.toneelhuis.be

Wat zegt de jury?

Abke Haring, theatermaakster in een groot toneelhuis en toch compromisloos zichzelf. In 'Hoop' kunnen we drie talen horen, zien en voelen: die van de tekst, die van haar lichaam en die van de sfeer die ze creëert. Nu eens klinken ze haast hetzelfde, dan weer zijn ze zo verschillend. Doorheen de flarden teksten, de verkrampte gebaren en de desolaatheid van de enscenering zoek je naar het hoe en waarom van de zwaar gestoorde moeder-dochterverhouding. Die achterhaal je niet, maar de gespannen, onbehaaglijke sfeer laat je niet meer los.

THEATER VOOR VOLWASSENEN - DE SELECTIE

FIMOSIS

THEATER ANTIGONE

'Fimosis' vertelt over twee broers, Jan en Peter Vanhecke die als kind hun ouders verloren en de zorg voor een appartementsgebouw delen. Jan speelt voor conciërge en eigenaar van het flatgebouw. Peter vult zijn dagen met het afluisteren van het geluid in de vloer. Jan en Peter zijn tegenpolen: terwijl angsthaas Jan halsstarrig vasthoudt aan het verleden, deinst waaghals Peter niet terug voor een avontuur. Schermutselingen zijn dan ook nooit veraf. Maar toch vinden de broers elkaar in een irreële wereld opgebouwd uit paranoïde waanbeelden, absurde logica en bizarre dromen. Een leefwereld waarin ze sinds de tragische dood van hun ouders troost en plezier zoeken, maar die hen isoleert van het echte leven.

tekst en spel **Peter Monsaert, Jan Sobrie** . vormgeving **Giovanni Vanhoenacker**

www.antigone.be

Wat zegt de jury?

Comedy verpakt in een theatervoorstelling. Of is het omgekeerd? Jan Sobrie en Peter Monsaert zetten hun personage uitvergroot neer en ontwikkelen hilarische scènes. Ze doen dat met knappe scenografische vondsten en met veel oog voor details. Als toeschouwer word je, ondanks alle zottigheid, hoe langer hoe meer ontroerd door het verhaal van de twee broers die het appartement van hun ouders erfd. Je raakt ook een beetje ontredderd want dat verhaal lijkt niet helemaal te kloppen. De boktorkever tast de structuur van het flatgebouw aan, maar ook de humor wordt geleidelijk aangevreten tot een schrijnende realiteit blootligt.

© Juan Vervliet

ROLLENDE ROAD SHOW

WUNDERBAUM

Wunderbaum staat voor maatschappelijk geëngageerd locatietheater. Dit keer zetten de bevlogen acteurs hun tanden in het fenomeen 'agressie'. Ze bijten zich vast in de duistere kanten van de menselijke psyche en laten niet los alvorens hun prooi doorknauwd te hebben. Welke frustraties sluimeren onder het vel? Waar komt agressie vandaan? Wanneer slaat ergernis om in destructie? 'Rollende Road Show' etaleert niet alleen individuele haatdragende emoties, maar laat ook een vernietigende groepsdynamiek zien. De acteurs razen door de ruimte, verliezen elke vorm van zelfbeheersing en gaan elkaar nietsontziend te lijf. Maar ook het publiek wordt een spiegel voorgehouden: wanneer wijst uw innerlijke barometer 'explosief' aan?

van en met **Walter Bart, Wine Dierickx, Matijs Jansen, Maartje Remmers**
livemuziek **Mascotte**

www.ntgent.be . www.wunderbaum.nl

Wat zegt de jury?

Met deze productie was het Nederlands-Vlaamse Wunderbaum het thema van agressie al aan het exploreren nog voor incidenten van zinloos geweld ons land hadden opgeschud. 'Rollende Road Show' toont hoe kleine frustraties tot extreme reacties kunnen leiden. Hoe brute liefde in liefdeloze bruutheid kan ontaarden. Hoe men er soms in groep behagen in schept om iemand te vernederen, te ontmenselijken. Deze jonge theatermakers etaleren het met veel zwier en waaieren in hun spel uit over de hele, bijzondere locatie. Zeer toepasselijk wordt de voorstelling begeleid met snoeiharde electro-rockmuziek van de Gentse band Mascotte.

THEATER VOOR VOLWASSENEN - DE SELECTIE

OPENING NIGHT

TONEELGROEP AMSTERDAM & NTGENT

Drie dagen voor de première van 'De tweede vrouw'. Lange repetities, zenuwslopende try-outs, felle discussies, emotionele uitbarstingen. Hoofdrolspeelster Myrtle Gordon kan en wil zich niet identificeren met haar personage Virginia, een ouder wordende vrouw. Wanneer Myrtle op een avond de 17-jarige Nancy ziet verongelukken, gaat ze door het lint. Beelden van het mooie, jonge meisje blijven door haar hoofd spoken, want voor Myrtle symboliseert Nancy haar vervlogen jeugd. En dat is precies waar het schoentje wringt... Myrtle kan (zogenaamde) werkelijkheid en fictie niet langer van elkaar onderscheiden. Haar waanzin neemt ondraaglijke proporties aan en dreigt van het toneelstuk een groot fiasco te maken.

tekst naar de film van **John Cassavetes** . regie **Ivo Van Hove** . spel **Elsie de Brauw, Lien De Graeve, Jacob Derwig, Han Kerckhoffs, Hadewych Minis, Chris Nietvelt, Alwin Pullickx, Thomas Ryckewaert, Johan Van Assche, Fedja van Huêt, Oscar Van Rompay, Gunilla Verbeke**

www.ntgent.be . www.toneelgroepamsterdam.nl

Wat zegt de jury?

Uitzonderlijk genereuze voorstelling. We krijgen een grote, vaak wervelende enscenering, maar zien net zo goed ijzersterke scènes tussen twee personages, haast onbeweeglijk op hun stoel. Het toneel wordt over zijn hele breedte en diepte bespeeld door een uitgebreide troep van acteurs en technici, maar toch zorgen de enscenering van Jan Versweyveld en de gedetailleerde regie van Ivo Van Hove voor een grote intimiteit die je met de personages verbindt. Er speelt zich een theatervoorstelling binnen de theatervoorstelling af, compleet met twee publieksopstellingen, maar alsof dat nog niet genoeg is, doet de regie daar een laag bovenop door het geheel te laten filmen. We krijgen uitstekende acteerprestaties met in de hoofdrol een indrukwekkende Elsie de Brauw van wie je, met dank aan de videoprojectie, niet één oogopslag hoeft te missen.

DE JURY OVER HET THEATER VOOR VOLWASSENEN

De jury zag en beoordeelde dit jaar een kleine tweehonderd voorstellingen, zowel in Vlaanderen als in Nederland. De aandacht ging vooral uit naar toneel, maar ook naar dans en performance voor zover die, naar het oordeel van de jury, bij het theater aansloten. De juryleden bezochten grote, kleine, vernieuwende, traditionele, multimediale, mono- en multidisciplinaire voorstellingen binnen en buiten de muren van de schouwburg. Ze legden zich geen beperkingen op: alle creaties die in Vlaanderen en Nederland geproduceerd of gecoproduceerd werden tussen 1 mei 2005 en 1 mei 2006 kwamen in aanmerking voor selectie.

Ook al begon het seizoen eerder zwak, toch bleken uiteindelijk een hele reeks ensceneringen het hart sneller te doen slaan, het denken in beslag te nemen. Uit die bijzondere voorstellingen selecteerde de jury er acht die nu voor u opnieuw gepresenteerd worden tijdens Het Theaterfestival 2006.

Het buikgevoel

Het is een boutade te zeggen dat een keuze zelden objectief is. De beslissing om een voorstelling al dan niet voor Het Theaterfestival te selecteren, is gevoelsmatig van aard. Elk jurylid liet zich leiden door zijn buikgevoel: kon een voorstelling hem warm maken of liet ze hem koud? Werd hij gefascineerd, overweldigd of ontroerd? Na de voorstelling trachtte elk voor zich dat buikgevoel te rationaliseren. De juryleden dachten na over het hoe en waarom van de impact van een voorstelling, discussieerden en hakten knopen door. De selectie van Het

Theaterfestival 2006 berust op de persoonlijke keuze van de drie juryleden: vervang of schrap een jurylid en de shortlist had er beslist anders uitgezien.

Hét criterium

Maar hoe begin je aan zo'n selectie, want je kan toch moeilijk 'at random' persoonlijke favorieten naar voren schuiven? Een beoordelingsproces van dit kaliber vraagt om een duidelijk criterium, om een doorslaggevende normering. Net zoals bij de vorige edities van Het Theaterfestival hanteerde de jury het criterium 'belangwekkend' om het kaf van het koren te scheiden. Een begrip dat destijds door Arthur Sonnen, oprichter van Het Theaterfestival, werd geïntroduceerd. Maar zoals verwacht, varieert de precieze interpretatie van dit criterium enigszins van jurylid tot jurylid. Mesut Arslan legt de klemtoon bij de theatermaker, waarmee hij zowel de regisseur als de acteur bedoelt. Hij leest een voorstelling als een gevoelsmatige, waardevolle zoektocht op weg naar de kunst. Vragen als "waarom wil de kunstenaar dit stuk maken?", "waarom scheidt hij deze droomwereld?" of "waar ligt zijn gevoel?" liggen aan de basis van Arslans theaterbenadering. Hij wil een verbinding zien tussen het stuk en de maker, tussen het spel en de acteur, tussen de acteurs onderling. Het lichaam en de ziel van de acteur zijn daarbij van primordiaal belang. Tijdens een theatervoorstelling wil Arslan "in de ogen van de acteur kijken". Scenografie, licht, kostumering, e.d. kunnen hem slechts boeien wanneer ze het geheel werkelijk optillen naar een hoger niveau. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hij niet houdt van het werk van theaterhuizen

die meer investeren in wat er gebeurt rond de acteur dan mét de acteur. Een theatervoorstelling moet hem op een of andere manier raken. Of ze hem shockeert of ontroert, of ze hem een harde of een zachte klap verkoopt, maakt niet uit.

René van der Pluijm legt de focus elders. De verschillende elementen waaruit een voorstelling is opgebouwd (regie, acteeprestaties, multimedia, dramaturgie, scenografie,...) moeten ieder op zich interessant, overtuigend, boeiend, relevant zijn. De som van de onderdelen maakt voor hem een voorstelling belangwekkend. Een origineel concept of een interessante uitvoering is niet voldoende, enkel de combinatie van beide kan voor hem een voorstelling doen slagen. Wanneer zo'n voorstelling gemaakt is voor de (middel)grote zaal is dat voor hem een extra reden geweest om ze voor te dragen voor selectie.

Festivalcoördinator Michel Price wil dat de idee achter een voorstelling in al haar facetten voelbaar is. Een voorstelling bouwt zijn eigen wereld, zijn eigen logica op en die hoort in de deelaspecten consequent uitgewerkt te zijn. Bij een aantal voorstellingen, die in hun oorsprong bijzonder boeiend waren, dook een probleem van 'eenlagigheid' op. Je had dan het gevoel dat een sterk en origineel concept niet maximaal werd uitgewerkt, dat er kansen onbenut bleven, bv. in de tekst of in het ontwikkelen van (sub-)thema's. Een aantal van die producties was selectiewaardig maar werd - kiezen is verliezen - uiteindelijk niet weerhouden, zoals bv. 'Vasio-Levsky' van Bad van Marie, 'Pas maar al gerot' van Marijs Boulogne, 'KAMP' van Hotel Modern, en 'Flatland' van Patricia Portela.

Overige criteria

Ook al legden de drie juryleden, tijdens hun zoektocht naar belangwekkend theater, de focus op verscheidene aspecten, toch is

er een zekere lijn in hun selectiebenadering te ontwaren. Vooreerst legden ze de focus op het artistieke, het theaterlijke. De acht geselecteerde voorstellingen prijken op de affiche van Het Theaterfestival omwille van hun artistieke waarde en niet louter omwille van hun actualiteit of maatschappelijke relevantie. Voorstellingen als 'Oorlog', 'Platform' en 'Rollende Road Show' werden niet zozeer gekozen omdat ze actueel zijn, dan wel omdat de jury vindt dat ze in hun geheel geslaagd zijn. Arslan omschrijft het als volgt: "Kunst is een zoektocht. Kunst is de maatschappij naar Kafka brengen en niet Kafka naar de maatschappij". Theater als kunstvorm wil vernieuwen: het moet iets bijdragen aan de maatschappij en niet uit de maatschappij halen wat er in zit. Een Nederlands-Vlaams samengestelde jury helpt om de maatschappelijke relevantie te relativiseren: stukken als 'Aalst', 'Martens' of 'Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen' worden door het Vlaamse publiek maatschappelijk relevant bevonden, maar niet door het Nederlandse, terwijl de voorstellingenreeks 'mightysociety 1, 2 en 3' in Nederland veel stof deed opwaaien maar in Vlaanderen vrijwel onopgemerkt bleef. Al hield de jury in het achterhoofd dat de selectie uiteindelijk door een breed publiek moet bezocht worden, toch was laagdrempeligheid geen criterium. De selectie toont zowel zeer toegankelijke als meer gesloten producties.

'Theater theater' of toch niet?

Opvallend is dat er geen dansante voorstellingen, installaties of performances in de selectie opgenomen zijn. De juryleden vonden weinig zulke producties op hun pad. Een aantal beeldende producties, zoals bv. 'II' van Kris Verdonck en 'Moe maar op en dolend' van Abattoir Fermé, werd door de jury nog tot in de laatste

selectierondes in overweging genomen.

Binnen de jury werd gedebatteerd over de grenzen die Het Theaterfestival aan het begrip 'theater' moet stellen. Heroïsche gesprekken werden gevoerd over de vraag of het prachtige 'Zero Degrees' van Akram Khan en Sidi Larbi teveel dans zou zijn om als theater te worden geselecteerd, of over de vraag waarom je het knappe 'Bij mij zijt ge veilig' van cabaretier Wim Helsen niet zou kunnen selecteren. Moet je als theaterjury dan niet tientallen dans- en cabaretvoorstellingen gaan bezoeken - een onmogelijke opdracht - om er met recht en reden één of enkele uit te kiezen?

Jong en oud

Binnen de selectie valt er een evenwicht tussen het werk van jonge en oude(re) makers te bespeuren. De jonge garde van Theater Antigone, van Wunderbaum, van het vernieuwde Theater Zuidpool en theatermaakster Abke Haring brachten krachtige voorstellingen die gekenmerkt worden door eigenheid en betrokkenheid. Dat ze geselecteerd werden valt niet uit de lucht, alle vier zijn het jonge makers of collectieven van jonge makers die in het verleden al opmerkelijk werk afleverden. Structureel gesubsidieerde gezelschappen ondersteunden drie van de vier makers: Antigone coachte dit seizoen diverse jonge projecten, Wunderbaum wordt gerugsteund door NTGent en Productiehuis Rotterdam, en Abke Haring werkte binnen het Toneelhuis.

Ervaren en gevierde regisseurs als Guy Cassiers, Eric De Volder, Johan Simons en Ivo Van Hove ensceneerden ook dit seizoen enkele belangwekkende voorstellingen. 'Hersenschimmen' van Cassiers is een prachtige demonstratie van de theatertaal die hij gedurende acht jaar bij het ro theater opbouwde. In 'Opening Night' etaleert Van Hove hoe hij zowel wervelend als verstild theater, zowel acteren als

videoprojectie, met zijn theaterstijl naadloos weet te combineren. De Volder maakte met 'Au nom du père', naar het oordeel van de jury, een geslaagde overstap van de kleine naar de grote zaal. En Simons nam bij het NTGent een vliegende en artistiek interessante start.

Vlaanderen versus Nederland

Bij het aanleggen van de shortlist hebben de juryleden weinig rekening gehouden met geografische criteria, met als resultaat dat Vlaanderen opvallend beter vertegenwoordigd is dan Nederland. De voorbije jaren was dat verschil tussen beide landen niet zo groot en vertoonde de selectie zelfs een evenwicht.

De juryleden aarzelen of ze uit de programmering van deze en vorige edities van Het Theaterfestival langlopende tendensen mogen afleiden. Iets zegt hen dat theater meer leeft in Vlaanderen dan in Nederland, vooral wat betreft kleinschalige, jonge producties. Het theater gaat in Vlaanderen minder gebukt onder de terreur van de kijkcijfers en de zaalbezettingen, en dat lijkt vruchten af te werpen. Golven zijn onderhevig aan eb en vloed. Een tiental jaar geleden staken Vlamingen als Ivo Van Hove, Guy Cassiers en Dirk Tanghe de grens met Nederland over, nu zien we een omgekeerde beweging. Hoe Vlaams is 'Platform' van Johan Simons en hoe Nederlands is 'Hersenschimmen' van Guy Cassiers? De jury stelt verheugd vast dat er heel wat hybride producties zijn: in de cast van haast alle geselecteerde producties kom je zowel Vlamingen als Nederlanders tegen. Begrippen als 'Vlaamse productie' of 'Nederlandse productie' raken daardoor een beetje uitgehold. Voor de jury is het duidelijk: de toekomst is aan de bastaarden!

Maatschappelijk engagement

Opmerkelijk was de revival van het maatschappelijk relevante

theater: vele gezelschappen lieten zich in met sociale, maatschappelijke of ideologische thema's. Dat leidde tot zeer verschillende producties. Eric de Vroedt maakte na 'mighty society 1', over spindoctors in de politiek, met deel 2 en 3 twee verschillende voorstellingen over de laatste anderhalf uur voor een terroristische aanslag. In 'Prothese' staken de theatermakers van Unie der Zorgelozen en Abattoir Fermé vlamme speeches af, met schreeuwerige provocerende videofragmenten als achtergrond. 'Martens' (NTGent en Antigone) daarentegen was een fijnzinnige monoloog die de voorbije Vlaamse geschiedenis en het leven van politicus Martens als een hedendaagse Griekse tragedie presenteert. In het NTGent maakte Johan Simons van maatschappelijk engagement zelfs de huisstijl, tot in de publiciteitsvoering toe.

Alles weloverwogen

De geselecteerde voorstellingen hangen een overwegend grauw en pessimistisch mensbeeld op. De wereld die op scène wordt voorgesteld is allesbehalve rozengeur en maneschijn. De voorstellingen tonen een verwrongen maatschappij en verwoeste intermenselijke relaties. Het individu loopt verloren in een (micro-) samenleving die de mensen niet in hun waarde laat, die hen reduceert tot instrumenten. De personages worden daar diep ongelukkig van, of ziek, of ze storten zich in de drank, of ze plegen zelfmoord, of... Met uitzondering van 'Opening Night' valt er weinig 'happy ending' te bespeuren. De voorstellingen leveren haarscherpe analyses maar nergens wordt een oplossing aangereikt. Ook in het theater zijn de 'grote verhalen' dood en begraven. Geloof noch ideologie bieden uitkomst. 'Platform' maakt van het instrumentaliseren van mensen een centraal thema en voert het nihilisme ten top. 'Rollende Road Show' toont hoe

het respect voor de waardigheid van de mens vervluchtigt. Nadat de selectie voor Het Theaterfestival was afgerond, werden we geconfronteerd met incidenten van extreem zinloos geweld en met oorlogen en (dreigingen van) terroristische acties waarin het leven van individu's van geen tel is. De theatermaker, de kunstenaar bleek een seismograaf van onze samenleving.

De Theaterfestivaljury had het niet nadrukkelijk bedoeld, maar kijk: via de selectie die ze maakte, blijkt de wereld vanzelf binnengeslopen.

JEUGDTHEATER

Inleiding

De jeugdprogrammeurs van de Vlaamse cultuur- en gemeenschapscentra kozen in het seizoen 2005-2006 een aantal belangwekkende jeugdtheaterproducties en zetten die nu opnieuw in de kijker. De tien geselecteerde producties krijgen de eretitel 'Genomineerde Vuurvlieg 2005-2006'. Drie van die producties worden bekroond als 'Vuurvlieg 2005-2006' en worden opnieuw vertoond op Het Theaterfestival en in een aantal cultuurcentra verspreid over Vlaanderen.

Vuurvlieg is een initiatief van de collega-groep jeugd van Cultuur Lokaal i.s.m. Het Theaterfestival en CultuurNet Vlaanderen. De Vuurvliegen-actie wordt gerealiseerd met de steun van Cultuur Lokaal.

De leden van de jury Vuurvlieg 2005-2006 zijn Gerhard Verfaillie (programmeur CC Hasselt, juryvoorzitter), Veerle Anthonis (programmeur CC Schoten), Tuur Devens (leraar en recensent), Machteld Geudens (programmeur CC Deurne), Liv Laveyne (recensent) en Hans Lenders (programmeur CC Houthalen-Helchteren).

De Vuurvliegen 2005-2006 zijn

- **Verzeten** van Luxemburg
- **Van binnen moet je wezen** van Blauwe Engel & Het Woelige Baren
- **Titus** van Kopergieterij

en worden opnieuw vertoond op Het Theaterfestival 2006.

De Genomineerden Vuurvlieg 2005-2006 zijn

- **Het Fluistertheater van Floor, Oto en Titus** van Droomedaris-Rex
- **Beestenbende** van Ensemble Leporello
- **Marie-L** van Stella Den Haag
- **Orfee** van Theater Froe Froe
- **Bol de wereld** van 4Hoog
- **Het blauwe uur** van Toneelhuis & HETPALEIS / Lotte van den Berg
- **As you like it** van Toneelhuis

VUURVLIEGEN 2005-2006

VERZETEN **LUXEMBURG**

'Verzeten' is een dialoog tussen Jo en Manoe. Twee mannen. Twee jongens haast nog, of toch net niet meer. Twee outsiders ook, een tikkeltje wereldvreemd. Zeg maar: aan de zijlijn ergens. Of beter: op de zijlijn (en dat is, in om het even welk spelletje, altijd 'binnen'). Twee clowns ook. Twee clowns uit een tijd dat de mensen nog naar het circus gingen om naar de clowns te kijken. Daar hebben ze nu geen last meer van, dus hebben ze tijd om te praten, te denken, te filosoferen. Soms over faits divers, soms over Het Leven. Vaak over Hoe-Dat-Leven-Te-Veranderen.

concept & tekst **Jo Jochems, Manoe Frateur, Bart Danckaert**
spel **Jo Jochems, Manoe Frateur**

www.luxemburgvzw.be

Wat zegt de jury?

Jo Jochems en Manoe Frateur spelen een verraderlijk eenvoudige tekst in een verraderlijk eenvoudige speelstijl. Ze trippelen haast onbesuisd doorheen tekstassociaties, doorbreken op een aanstekelijke manier de vierde wand en sleuren het publiek mee in een carrousel van bedenkingen en situaties. Een verraderlijk eenvoudige voorstelling tot je beseft dat ze je meeneemt in een spel dat realiteit, theater en vertelling verweeft tot één ondoorzichtig kluwen. Maar zoals het clowns betaamt, doen ze dat met een spitante glimlach en daaronder de onvermijdelijke grimlach. Maar bovenal doen ze het met een uitzonderlijke portie spelplezier die jong noch oud onberoerd kan laten.

VUURVLIEGEN 2005-2006

VAN BINNEN MOET JE WEZEN **BLAUWE ENGEL & HET WOELIGE BAREN**

Saar is 7,5 keer van huis weggelopen als ze de aziaap ontmoet, een hongermonster dat haar verbiedt te eten en te drinken. Saar vindt dat niet erg want dan wordt ze zo licht als een veertje en kan ze wegvliegen van deze wereld. Misschien vindt ze dan een eigen plek waar ze zich thuis voelt. Ondertussen zit ze binnen. Binnen in de kelder. Binnen in haar ongebreidelde fantasie en in haar zoektocht naar zichzelf, naar de anderen en vooral ook naar het verband tussen zichzelf en die anderen.

idee, tekst en spel **Esther de Koning** . regie **Noel Fischer**

www.stipproducties.nl

Wat zegt de jury?

Door de haast onnavolgbare associatieve sprongetjes in de verhaallijnen (vrees niet, alles valt figuurlijk – en zelfs letterlijk – op zijn plek), door de fantasierijke enscenering en door de boeiend gelaagde vertolking van Esther de Koning (die ook zelf de tekst schreef), overstijgt deze productie het anekdotische van het ik-verhaal.

Na de voorstelling beseft de toeschouwer dat dit vrolijk zielige sprookje over overlevingsdrift en het onblusbare verlangen naar een eigen plek in de wereld simpelweg verteld moest worden. Op deze manier en in deze enscenering. Niet minder, niet anders.

VUURVLIEGEN 2005-2006

TITUS **KOPERGIETERY**

Geïnspireerd op het harde leven van een slagerszoon, postkaarten van landen die niet bestaan en met een knipoog naar Titus Andronicus creëren acteur en theatermaker Jan Sobrie en cineaste Christina Vandekerckhove een knetterend gekke préparé van beelden, muziek en tekst. Titus: over het niét praten over gevoelens, over vlinders die willen vliegen maar niet kunnen, over de macht van onmacht, over hoe moeilijk het is om een zachte jongen te zijn. "Ge moet van uw zwakte uw sterkte maken."

creatie **Jan Sobrie en Christina Vandekerckhove** . spel **Jan Sobrie**

www.kopergietery.be

Wat zegt de jury?

Een eigen tekst van Jan Sobrie, vaak poëtisch, soms melancholisch, scherp of een tikkeltje wrang, maar net zo goed opgewekt en aanstekelijk. De toeschouwer ervaart een boeiende gelaagdheid én de noodzaak om dit verhaal verteld te krijgen: hoe moeilijk het wel is om een zachte jongen te zijn, of om daarvoor uit te komen. Zoals in vroeger werk ('Zolderling' bij Bronks, 'Fimosis' bij Antigone) laat Sobrie een voorliefde blijken voor personages (hier: een puber) die bijzonder herkenbaar zijn, maar die toch een eigen(gereide) positie innemen, die getekend zijn door situaties waar ze al dan niet gewild in terechtgekomen zijn. 'Titus' vervalt nooit in overdreven ontsparingen noch in anekdotische en sentimentele bevestigingen.

Jan Sobrie is een maker die zijn publiek au sérieux neemt. En of dat publiek nu 8 of 56 jaar oud is, hij gaat de confrontatie niet uit de weg. Niet op een agressieve manier, niet betuttelend, maar door te doen wat een auteur en acteur het beste vermag: een ijzersterk verhaal schrijven en dat met zo'n overtuigend spelplezier brengen dat je even in de spiegel kan kijken.

GENOMINEERDEN VUURVLIEG 2005-2006

HET FLUISTERTHEATER VAN FLOOR, OTO EN TITUS

DROOMEDARIS-REX

Voor deze voorstelling sloegen Michael De Cock en Stef Depover de handen in elkaar met muzikant en theatermaker Rudi Genbrugge. 'Het Fluistertheater van Floor, Oto en Titus' is een voorstelling gebaseerd op een reeks korte verhalen die De Cock schreef voor kinderen. Er wordt gespeeld in een installatie van Stef Depover, waar de toeschouwers dichtbij de actrices en muzikant zitten. Veertig koptelefoons wachten in dit mobiele minitheater op tachtig nieuwsgierige oren.

Wat zegt de jury?

Dit fluistertheater vraagt veel van kinderen (en ouders): luisteren! Even wegkruipen van de wereld en luisteren. Luisteren naar dat verhaal, die stem, die stemkleur, die woorden, dat ritme. Ongewoon gewoon luisteren. Theater wordt tastbaarder, spontaner en een zintuiglijke ervaring: horen met je ogen en zien met je oren. Beleving is hier geen ijdel woord.

BEESTENBENDE

ENSEMBLE LEPORELLO

In 'Beestenbende' bladeren drie vertellers, begeleid door een contrabassist, doorheen het dikke boek 'Misschien wisten zij alles' van Toon Tellegen. Swingend en zingend beschrijft het viertal een samenleving van denkende, zoekende, redenerende dieren.

Met de Mier, de Eekhoorn en de Olifant als reisleiders wordt de toeschouwer meegevoerd naar een luilekkerland van beesten en bomen, feesten en dromen. Tientallen kleine, grote, zotte, onwaarschijnlijke, waanzinnige of verschrikkelijke fabels passeren de revue.

Wat zegt de jury?

Leporello in kinderjasje gehuld. De bende van Leporello duikt in het oeuvre van Toon Tellegen en komt terug boven met een kakelverse bewerking van de 313 verhalen. De theatertaal van Leporello, de unieke wijze waarop ze taal choreograferen en toonzetten, staat borg voor spitant (familie-)theater.

MARIE-L

STELLA DEN HAAG

Een uitgestrekt maïsveld. Een engel op weg naar een klein ziekenhuis achter de maïsvelden, onder de donkere kastanjes. Marie-Louise is een meisje van 13 en ligt in dat ziekenhuis. Zij weet dat de engel haar komt halen, maar voordat ze mee gaat, wil zij haar verhaal vertellen. Het verhaal over haar eerste verliefdheid, het verhaal over Wessel.

Wat zegt de jury?

Een aangrijpend thema, de laatste levensminuten van een meisje, wordt hier op prachtige manier geënceneerd zonder naar een overdaad aan pathetiek of - het andere uiterste - een klinische ironie over te hellen. Deze noodoproep tot koestering baadt in een dromerige maar daarom niet gewatteerde sfeer: videobeelden, tekst, zang en spel vloeien samen tot een gebalde brok emotie en levensdrift die zich ook overzet op de toeschouwer.

ORFEE

THEATER FROE FROE

De mythe van Orfeus en zijn zoektocht naar zijn geliefde tot in de onderwereld, is één van de mooiste verhalen over liefde en dood. Van op zijn onwankelbare troon loert Koning Dood al eeuwen naar het leven. Het gras is er groener en de meisjes zijn er zoveel frisser. Niets menselijks is de Koning vreemd en ook hij wil wel eens van de liefde proeven. Hij stuurt zijn trouwe Veerman erop uit om de mooie Euridice uit haar leven te schaken. Orfee, het knullige vriendje van Euridice, wil zijn lief niet zomaar opgeven en reist haar na. Ondertussen bereidt Koning Dood zijn bruiloft voor. Euridice spartelt lelijk tegen en ook Persephone, al vijfduizend jaar Koningin van de doden, tracht meer dan één bot in de wielen te steken. Als Orfee in het dodenrijk aankomt, wankelt de troon en beleven de doden tijden die ze zelfs in hun leven niet durfden dromen.

Wat zegt de jury?

'Orfee' is een lust voor het oog. Het is 'froefroeiaans' veel, maar de manier waarop ze verschillende disciplines, zoals livemuziek, poppenmanipulatie, videobeelden en special effects aaneenrijgen "works as hell"! Het resultaat is een voortreffelijk smakende cocktail.

BOL DE WERELD

4Hoog

'Bol de wereld' vertrekt van een typisch thema waar heel wat kinderen mee geconfronteerd worden: een echtscheiding. Het meisje zit alleen op haar kamer: ze wil niet naar buiten, ze wil niet naar haar 'andere huis' gaan. Robot en Ridder uit de speelgoedkist komen tot leven en brengen haar op andere gedachten. Een vleugje

'Wizard of Oz', een toef 'Toy Story 1 & 2' en wat Astrid Lindgren. De voorstelling ademt de geur van speelzolders waar kinderen in hun fantasie sprookjesbossen laten groeien en luchtkastelen bouwen.

Wat zegt de jury?

Het spelplezier en de verrassend fijne muzikale humor (waarin de Kommil Foo-touch duidelijk aanwezig is) heffen deze - op een nostalgische wijze - 'oubollig' aandoende voorstelling op naar een hoger niveau zodat je oprecht ontroerd de zaal verlaat.

HET BLAUWE UUR

TONEELHUIS & HETPALEIS / LOTTE VAN DEN BERG

'Het blauwe uur' is een locatieproject over kijken en bekeken worden. Een fluistervoorstelling gespeeld vlak voor het opkomen van de zon, tijdens het blauwe uur, het uur waarin de nacht overgaat in de dag. Ergens in de stad ontwaakt een straat. De toeschouwers zijn stille getuigen. 'Het blauwe uur' geeft het woord ontwaken een nieuwe definitie. De voorstelling dompelt de nog dromerige toeschouwer tijdens het blauwe uur onder in een wereld tussen dag en nacht en etaleert een ontwaken van beeld, locatie en geluid. Het is des mensen dat we het mooiste moment van de dag maar zelden meemaken. Het uur blauw is het ogenblik waarop de nachtraven gaan slapen en de dagdieren nog wakker moeten worden.

Wat zegt de jury?

Deze locatievoorstelling neemt het publiek voor dag en dauw mee naar het alledaagse leven dat wakker wordt, vermengd met geënceneerde scènes. Steeds blijft het vaag wat echt en wat theater is. 'Het blauwe uur' is een verrassend alledaagse ervaring die verwondering opwekt voor wat er altijd al was. Haast woordeloos en met sobere, theatrale

middelen wordt een enorme rijkdom gepresenteerd van poëtische kracht én breekbaarheid.

AS YOU LIKE IT

TONEELHUIS

'As you like it' is een voorstelling met negen jongeren tussen 15 en 18 jaar, in een regie van Peter Seynaeve, die als acteur verbonden is aan het Toneelhuis. De regisseur vertelt samen met de groep jongeren een tijdloos verhaal over de haat tussen broers en de tederheid van zussen, over verdriet en troost, over de pijn van verlies en de kracht van liefde.

Wat zegt de jury?

Peter Seynaeve heeft alleen het raamwerk aan misverstanden uit deze Shakespeare komedie overgehouden en er een STAN-sausje over gegoten. Mooi decor, homo-erotisch jongenssfeertje en bruisend van het spelplezier.

DE JURY OVER HET JEUGDTHEATER

Ik en de wereld

Daar sta je dan. Op een dakrand, in een kelder, voor een lege huifkar. Alleen. Of met twee, maar eigenlijk toch ook weer alleen en geïsoleerd. Jij tegen de rest van de wereld. Ook tegenover ons die kijken. Je praat, roept, schreeuwt om een plaats in die wereld, om een eigen rol in deze maatschappij, om een eigen betekenis in je directe en verre omgeving, om een standvastige plek, een eigen plekje. En wij die kijken, wij herkennen ons zonder het hardop te zeggen, we volgen je, hopen met je mee, leven mee, wij genieten van jouw spel, van jouw queeste.

Ik vertel mijn verhaal

Dat krachtig en inherent zoeken naar een plek in deze wereld, is het centrale thema in de drie Vuurvliegen. Kortom: hoe verhoud ik mij tot de wereld en vice versa?

De verhalen van de drie Vuurvliegen zijn eigen teksten van de theatermakers. Zijn het daadwerkelijk groeiverhalen uit hun eigen kinderjaren en jeugd, of zijn het verhalen uit het volwassen nu? Eigenlijk doet dat er niet toe, ze zijn eerlijk en echt. Er wordt geen blad voor de mond genomen. De drie producties doorbreken elk in hun eigen theatertaal de stilte over taboeonderwerpen zoals zelfmoord, anorexia, het zich als kind niet gelukkig voelen. De protagonisten stellen diepmenselijke vragen die ieder van ons wel eens stilletjes in zijn binnenste voelt, ze worstelen met problemen en emoties die universeel zijn.

Wij vertellen onze verhalen, over wat wij meemaken, wat wij voelen, wat wij denken, wat wij willen

Verteltheater was het afgelopen seizoen erg in trek. Verhalen met nadruk op het vertellen en luisteren ('Het Fluistertheater van Floor, Oto en Titus'), verhalen waarin bewegingstaal en woordritme harmonieus samengaan ('Beestenbende' van Leporello naar een verhaal van Toon Tellegen), gevisualiseerde en groteske bewerkingen van een oude mythe ('Orfee' van Theater Froe Froe) of van oude theaterverhalen zoals 'As you like it' naar Shakespeare door Toneelhuis.

De drie Vuurvliegen en de andere genomineerde producties vertellen geen avonturenverhalen. Het zijn geen theaterversies van actie- en thrillerfilms, maar verhalen uit de realiteit van iedereen, van jong en oud. De getoonde dramatische realiteit sluit sterk aan bij de werkelijkheid waarover de (jonge) toeschouwer verder kan nadenken. 'Bol de wereld' van 4Hoog draait rond echtscheiding, en hoe je het als kind daarmee moeilijk kunt hebben. 'Het Fluistertheater van Floor, Oto en Titus' van Droomedaris-Rex gaat over afscheid nemen en over de dood. In 'Marie-L' van Stella Den Haag sterft een meisje op jonge leeftijd aan kanker. Het zijn allemaal verhalen die tot (zelf-)reflectie prikkelen. Zo ook 'Het blauwe uur', dat ver gaat in de ontrafeling van de scheiding tussen realiteit en dramatische realiteit. Het zijn psychologische verhalen, waarin het al dan niet aankunnen van een relatie met de omringende wereld centraal staat. Het zijn theatervertellingen met ontwikkelingsverhalen. De personages zitten in hun groei naar volwassenheid. Die ontwikkeling gaat gepaard met crisissen. Het is een Bildung, een (zelf-)vorming in de groei.

Lachen mag, meer nog, moet

Die ontwikkeling van de protagonisten gebeurt gelukkig niet

zonder humor. Grote en kleine problemen, identiteitscrisissen en wereldconflicten kunnen niet humorloos aangepakt worden: humor zorgt voor de nodige en noodzakelijke relativering.

Illusies doorprijkt

Niet alleen de illusie van een schone onbezorgde kindertijd wordt doorprijkt, ook de theaterillusie zelf. De vertellers schuwen in hun zoektocht naar de ander en de wereld het contact met het publiek niet. In de drie Vuurvliegen wordt de vierde wand vaak doorbroken, bij 'Verzeten' al wat heftiger dan bij de andere twee. Alle drie laten ze de vervreemding effect sorteren.

Tevredenheid

Naast de constatering van het populaire verteltheater, kunnen we ook - met tevredenheid - vaststellen dat veel producties qua tekst, encenering, dramaturgie, spel en visuele scenografie goed zaten. In het verteltheater nemen tekst en acteerprestaties serieus de bovenhand. Het is vooral de eenvoud die siert. Daarnaast waren er ook veel producties die een mengeling van diverse kunstdisciplines en technische effecten niet schuwden. Ook in veel niet-genomineerde producties was er vaak een evenwicht in de cross-overs.

Toch een paar bedenkingen

Gering was het aantal dansproducties voor jongeren. Ondanks de aandacht die in deze maatschappij uitgaat naar het lichaam, was er weinig bewegingstheater voor kinderen en jongeren. In vergelijking met Nederland zijn er in Vlaanderen weinig tot geen dansproducties voor kinderen en jongeren te zien geweest, tenzij kinderen of jongeren er zelf in meespelen.

Ook waren er weinig grotezaalproducties. De kinder- en jeugdtheatermakers in Vlaanderen, en in mindere mate in Nederland, houden het liever kleinschalig. Ze willen liefst geen oppervlakkig entertainment of show brengen, maar willen door inhoudelijke zingeving het contact met het publiek, de communicatie, groot houden. De vraag is natuurlijk of grotezaalproducties per se tot louter shows verworden. Allicht speelt geld, of beter het gebrek aan de nodige middelen, daarin ook een grote rol. Maar dat is een ander verhaal.

Wat wij vooral gemist hebben in het kinder- en jeugdtheaterlandschap, zijn kwaliteitsvolle producties voor peuters en kleuters. Er waren maar een paar goede voorstellingen, maar ons echt overtuigen, konden die niet. Vindt de huidige theatermaker geen voldoening in het maken van een artistiek product voor deze leeftijd? Naast kinderen, jongeren en volwassenen hebben ook peuters en kleuters recht op goed theater.

met de steun van
de Vlaamse minister
van Cultuur, Jeugd,
Sport en Brussel

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

Het Theaterfestival

Jan Van Rijswijcklaan 155, 2018 Antwerpen
www.desingel.be / www.theaterfestival.be

Het Kaaitheater, deSingel en het Vlaams Theaterinstituut zijn structurele partners van Het Theaterfestival.

